

Інформаційно-просвітницька бесіда на тему:

«Легкі гроші - тяжкі наслідки».

Мета: навчити студентів уникати небезпеку вербування та залучення до диверсійної чи злочинної діяльності; розвивати критичне мислення, виховувати свідомість та відповідальність за власні вчинки.

Завдання бесіди:

- роз'яснити, хто такі «вербувальники»;
- розкрити механізми вербування, які використовує ворог для залучення підлітків;
- пояснити наслідки для тих, кого завербували, та зруйнувати міфи про «легкий заробіток»;
- надати чіткі рекомендації про те, як розпізнати спроби вербування, уникнути їх і куди звертатися по допомогу.

Хід бесіди

Вступна частина

Сьогодні ми поговоримо про небезпеку, яка може ховатися під виглядом "легких грошей".

Ми переживаємо непрості часи, коли ворог вдається до всіх можливих засобів, аби завдати нам шкоди. Одним із таких способів є спроба залучити молодь до злочинної діяльності під приводом швидкого заробітку.

Російські спецслужби масово використовують неповнолітніх українців й пропонують "швидкі гроші". Найчастіше замовники знаходять виконавців через оголошення про роботу в Telegram. Тому, хто відгукнеться, згодом озвучують деталі, і виявляється, що насправді «робота» – це підпали обладнання «Укрзалізниці», машин українських військовослужбовців.

Перегляньте відео «Не пали своїх ! "Спали" ворога ! СБУ застерігає від помилок !» за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=ffSe1t4_eWk

Основна частина (інформаційно-аналітична)

Що таке вербування ? І чому саме підлітки стають мішенню?

Вербувальники - це люди, досвідчені маніпулятори, які навмисно залучають інших (особливо підлітків) до виконання небезпечних або злочинних дій, часто під виглядом підробітку або «допомоги державі/справедливості». Їхні дії прикриті маніпуляціями, обманом та емоційним тиском.

Чому саме підлітки стають мішенню російських вербувальників:

- ✓ **Вразливість і нестабільність віку.** Підлітковий вік — це період активного формування особистості, коли молодь шукає себе, часто не має чітких життєвих орієнтирів, легко піддається впливу ззовні. **Бажання швидкого успіху.** Молодь часто прагне швидкого заробітку або

популярності, що робить їх більш схильними до обіцянок "легких грошей" без розуміння наслідків.

Недостатній життєвий досвід. Підлітки не завжди здатні критично мислити та передбачити наслідки своїх дій, що робить їх легкою здобиччю для маніпуляцій.

1.Активність у соцмережах. Російські спецслужби та пропагандисти активно використовують соціальні мережі, де підлітки проводять багато часу, для вербування через провокативний контент і псевдопатріотичні заклики.

2.Прагнення бути частиною чогось важливого. Вербувальники апелюють до бажання молодих людей відчувати себе "героями" або "борцями за справедливість", маніпулюючи їх почуттями.

Як працює вербування?

Злочинці використовують Телеграм-канали, групи у соціальних мережах, де розміщують привабливі оголошення. Вербування – це не просто «робота», а шлях у злочин, який може зруйнувати життя!

Ворог використовує соціальні мережі, вивчає інтереси дітей, складає їхній психологічний портрет і поступово втягує у злочинну діяльність. Спочатку – невинні завдання: написати пост, намалювати графіті, зняти відео військових об'єктів. Згодом – підбурювання до серйозних злочинів, аж до терактів (**теракт, терористичний акт – це застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створюють небезпеку для життя чи здоров'я людей**). Якщо підліток вагається, його залякують: «Ти вже погодився (-лась), назад шляху немає».

Їхні основні прийоми:

- ✓ «Робота без досвіду, швидкий заробіток, без ризику» - обіцяють гроші за прості дії.
- ✓ Анонімність – просять не розповідати нікому про пропозицію. Маніпуляції – переконують, що це не злочин, а лише «маленьке завдання».
- ✓ Психологічний тиск – залякують або переконують, що «усі так заробляють».

Зловмисники можуть використовувати дітей та підлітків для виконання незаконних завдань, таких як:

- передача інформації про критичну інфраструктуру,
- підпали чи пошкодження майна,
- поширення провокаційного контенту.

Механізми вербування, які використовує ворог:

- ✓ **Через соцмережі та месенджери** — підліткам пишуть з анонімних акаунтів, пропонують "підзаробити" за прості завдання.
- ✓ **Маніпуляції на емоціях** — звернення до патріотизму, справедливості, помсти.
- ✓ **Обіцянки великих грошей за прості дії** — передати пакет, зняти відео об'єкта, повідомити координати.
- ✓ **Псевдоігри або челенджі** — завдання, що поступово переходять у злочини.
- ✓ **Шантаж або тиск** — коли вже є фото, листування чи виконані дії.

Міфи про «легкий заробіток»

МІФ: «Ніхто не дізнається»

РЕАЛЬНІСТЬ: фіксується все: IP-адреси, листування, геолокації.

МІФ: «Це не злочин»

РЕАЛЬНІСТЬ: навіть фото/відео об'єктів інфраструктури можуть вважатися шпигунством.

МІФ: «Мене захистять, бо я неповнолітній»

РЕАЛЬНІСТЬ: закон не звільняє від відповідальності, а наслідки реальні.

Наслідки для виконавця

- ✓ Смерть або каліцтво. Вибух може спрацювати раніше, або «куратор» дистанційно активує пристрій.
- ✓ Позбавлення волі. Українське законодавство передбачає до 15 років в'язниці або довічне ув'язнення за терористичну діяльність.
- ✓ Зруйноване життя. Судимість зачиняє двері до нормального майбутнього: навчання, роботи, подорожей.

Наслідки для інших людей

- ✓ Загибель невинних людей. Це можуть бути перехожі, діти, друзі, рідні.
- ✓ Поранення. Вибухові пристрої часто начинені гайками, болтами, які завдають страшних травм.
- ✓ Руйнування інфраструктури. Це можуть бути вокзали, мости, місця, де багато людей.

Наслідки для країни

- ✓ Дестабілізація ситуації. Ворог прагне посіяти паніку і страх серед громадян.
- ✓ Зниження довіри між людьми. Підозри, недовіра, страх – усе це послаблює суспільство.
- ✓ Допомога ворогу. Кожен, хто виконує такі завдання, стає інструментом у руках окупанта.

Відповідальність:

Відповідальність за підпал військового авто українське законодавство передбачає для всіх, в тому числі, неповнолітніх. Злочин можуть кваліфікувати за 5-ма статтями Кримінального кодексу: державна зрада, диверсія, терористичний акт, а також пошкодження майна і перешкоджання законній діяльності ЗСУ.

Діти віком від 14 до 16 років можуть притягатися до відповідальності лише за окремими статтями. З 16-ти настає повна кримінальна відповідальність.

Як розпізнати та уникнути вербування?

► Підозрілі «робочі» пропозиції:

- Обіцяють велику оплату за просту роботу, без досвіду та документів.
- Просять залишати пакунки, передавати предмети або фотографувати об'єкти.
- Наполягають на повній анонімності та забороняють розповідати про завдання іншим.

► Психологічний тиск:

- Маніпулюють словами: «Це не злочин», «Ніхто не дізнається», «Це безпечно».
- Якщо відмовляєшся – починають шантажувати, залякувати або погрожувати.
- Викликають відчуття «боргу» - нібито ти вже щось пообіцяв і не можеш відмовитися.

За виконання «завдань» вербувальники пропонують гроші. Для багатьох підлітків навіть 1000 доларів виглядають величезною сумою, тож їй можуть запропонувати підпалити авто військового чи волонтера або навіть принести вибухівку у людне місце. Але коли підліток виконує завдання, його можуть просто ліквідувати дистанційно, активувавши вибухівку.

При отриманні інформації про вербування:

- 102
- заповніть форму зворотнього зв'язку на сайті кіберполіції <https://ticket.cyberpolice.gov.ua>
- Telegram-канал «Брама»
- Чат-бот StopRussia | MRIYA
- Чат-бот «Знайди зрадника»

Підсумки бесіди

Пам'ятайте: легких грошей не існує, особливо коли ці гроші пропонують за дії, які можуть нашкодити людям чи країні. У світі, де точиться війна інформацій та маніпуляцій, критичне мислення – ваш найкращий захист.

Використані джерела:

1. <https://vorozhba.lbd-osv.gov.ua/news/09-34-08-10-12-2024>
2. https://www.youtube.com/watch?v=ffSe1t4_eWk